

[Brorsen.]

25 Aar. Efter Flertallets Forslag er Valgretsaldere sat til 23 Aar. Jeg skal ikke komme ind paa en længere Motivering for 25 Aars Valgretsaldere, som vi har ment var den heldigste Alder at blive staaende ved. Vi ser jo ogsaa, hvorledes der nu, da der er foreslaaet 23 Aar, hæver sig kraftige Røster inden for radikale og socialdemokratiske Kredse for, at man skal gaa helt ned til 21 Aars Valgretsaldere. Jeg tror, vor Bestemmelse fuldt ud kan forsvares. Om Valgretsaldere sættes til 25, 23 eller 21 Aar, har ikke noget med Demokrati at gøre. 25 Aars Valgretsaldere kan være lige saa demokratisk som en Valgretsaldere paa 21 Aar. Vi har ment, det var særdeles hensigtsmæssigt, at Valgretsaldere blev sat til 25 Aar, fordi det som Regel er i den Alder, Mænd og Kvinder stifter Bo, faar deres eget Hjem og deres egen Virksomhed.

Vi har dernæst i Paragraffen indsat Bestemmelse om, at udelukket fra Valgret er Personer, som ved Dom er fundet skyldige i en i den offentlige Mening vanærende Handling. Jeg vil her straks indskyde den Bemærkning, at der er Mulighed for, at dette Udtryk skal ændres under Hensyn til et Lovforslag, som Justitsministeren har fremsat i den allersidste Tid, i hvilket man gaar bort fra Betegnelsen „en i den offentlige Mening vanærende Handling“. Jeg ved jo ikke, hvorledes dette Lovforslags Skæbne bliver, men jeg gør altsaa her udtrykkeligt opmærksom paa, at vi med Hensyn til denne Paragrafs Affattelse — og det gælder naturligvis ogsaa en Del af de andre Paragraffer — er til at forhandle med.

I vort Forslags § 29 c har vi indført noget nyt. Først staa der, hvem der er udelukket fra Valgret, nemlig de, der „nyder eller har nydt offentlig Understøttelse, som i Henhold til Lovgivningen betragtes som Fattighjælp, og hvis valgretfortabende Følge efter de til enhver Tid gældende Regler ikke er bortfaldet“; og saa kommer der det nye, idet der tilføjes: „eller undlader behørigt og efter Evne at opfylde sin Pligt til at bidrage til eget og andres Underhold, over for hvem han har Forsørgerpligt. Nærmere Regler herom vil være at fastsætte ved Lov“.

Det sidste Punktum har vi sat ind — man kan vist godt sige — som en Slags Løfteparagraf. Saaledes som Udviklingen har formet sig, gives der Tilfælde — dem kender vi alle — hvor Personer i Samfundet, baade Mænd og Kvinder, ikke bekymrer sig det fjerneste om, at de kommer til at ligge det offentlige til Byrde. De har maaske en udmærket Fortjeneste i

en Del af Aaret og derefter, naar de ikke længere kan opnaa Hjælp fra deres Arbejdsløshedskasse, lader de sig økonomisk oprettholde af deres Kommune. Ved den Bestemmelse, jeg lige har citeret, er der ikke Tale om, at vi vil fratage hæderlige Mænd og Kvinder Valgretten. Aldeles ikke, men vi mener, at her er et Problem, som bør undersøges nærmere, fordi der er en Slappelse i vort Samfund for Tiden. Hver især bør yde sit Bidrag til Samfundets Sundhed, og vi har derfor ment det rigtigt at fastslaa, at enhver har den Pligt til det yderste at sørge for sig og sine, før de henvender sig til det offentlige. De nærmere Regler herom skal bestemmes ved almindelig Lov, og det har vi ogsaa givet Udtryk for. Jeg indrømmer, at Spørgsmaalet kan være vanskeligt, men jeg tror, det er rigtigt, at det bliver rejst ved denne Lejlighed.

§ 30 siger: „Valgbar til Rigsdagen er enhver, som i Henhold til § 29 har Valgret til denne.“ § 31 foreslaar, at Antallet af Rigsdagens Medlemmer ikke maa overstige 160, og at der ved Kredsinddeling og Mandatfordeling foruden til Indbyggertal ogsaa skal tages Hensyn til Vælgertal og Befolkningens Tæthed. Det sidste er saa tit blevet diskuteret, og vi fra Venstre mener, at der er saa stor Forskel paa Forholdene i de tæt sammenpakkede Storbyer og de store vidtstrakte Flader, hvor der er langt mellem Skorstene, at der bør tages et vist Hensyn til de Folk, der bor derude. Det har vi søgt at give Udtryk i det Par Linier, jeg læste her af denne Paragraf.

I § 33 foreslaas en Bestemmelse om, at Rigsdagen sammentræder Tirsdag i Ugen efter den 1. November. Om et Spørgsmaal som dette kan der være delte Meninger, og det har der ogsaa været inden for mit eget Parti. Der er en Del af mine Partifæller, der har haft nogen Betænkelighed ved, at Rigsdagen i Fremtiden først skal træde sammen i November i Stedet for som nu i Oktober, idet de er bange for, at Samlingen saa vil trække en Maaned længere ud om Foraaret. De mener — og det kan naturligvis være rigtigt —, at man hellere maa være inde til Rigsdagsarbejdet i Oktober end i Maj Maaned.

Naar vi alligevel er blevet enige om at indsætte denne Bestemmelse i vort Grundlovsforslag, er det, fordi vi mener, at med hele den Forenkling, der finder Sted efter vort System, hvorefter der bliver et Ætkammer, vil Rigsdagssamlingerne temmelig sikkert blive kortere. Flertalspartiernes Forslag er her yderst indviklet med Folketing, Rigsting og Den Forenede Rigs-